

Tvingande regler för AT krav i motion

Sjukhus bör uppfylla vissa minimikrav för att få lov att utlysa AT-tjänster. Det anser Sylf Östra Skåne som vill att Sylf, Sveriges yngre läkares förening, centralt verkar för att sådana villkor införs.

II Ordförande i Sylf Östra Skåne, Lena Wickström, har infört Sylfs fullmäktige 22–23 mars motionerat i frågan. Hon är engagerad i utbildningsfrågor och hoppas väcka debatt.

– Jag trodde i min enfald att det fanns bindande kriterier, men det gör det inte och det förvånade mig. Det är väldigt mycket »bör«, men »bör« är en tandlös formulering, säger hon.

I Socialstyrelsens målbeskrivning för AT finns klart uttryckt vilka kunskapsmål som AT-läkaren »skall« uppfylla, men några tvingande regler om exakt vilken utbildningskapacitet sjukhuset ska ha och vilka konkreta förhållanden som ska råda finns ingenstans.

Lena Wickström gjorde sin AT i Borås och var väldigt nöjd med utbildningen där. Organisationen fungerade, och förbättringsarbetet gällde »finlir«. Sedan två år gör hon sin ST-utbildning i Ystad, och som ordförande i den lokala Sylf-föreningen har hon kontaktats av AT-läkare som har varit väldigt missnöjda.

– Och det var en samling väldigt kreativa individer, som själva försökt påverka förhållandena utan att få gehör, säger Lena Wickström.

Alltför beroende av AT-läkarna

I tidningen Moderna Läkares ranking av AT i höstas kom två av Östra Skånes sjukhus bland de tio sämsta, nämligen

Ystad och Hässleholm, en placering som inte förvånade Lena Wickström. Hon tror att den bakomliggande orsaken är att dessa två sjukhus är alltför beroende av AT-läkarna som arbetskraft.

Den senaste tiden har dock mycket blivit bättre i Ystad, delvis efter fackliga påtryckningar, tillägger hon.

»Garanti för duktiga doktorer«

Men följande villkor för AT borde kunna införas, anser Lena Wickström: handledare och tid för handledning, utbildningsplan, rätt till mellanjour eller bakjour i huset, viss minimal teoretisk utbildning och tid för självstudier samt studierektor.

– Kan man inte erbjuda detta ska man inte få ha några AT-läkare. Då får man kalla tjänsterna något annat. Det här är i slutänden en garanti för att vi ska få duktiga och kompetenta doktorer.

Sylfs styrelse kommer att föreslå avslag på motionen. Styrelsen håller med Lena Wickström om verklighetsbeskrivningen men tror inte på en metod med minimikrav, enligt ordförande Ulrika Nilsson. En sådan metod står i konflikt med målstyrning, och risken är att kvaliteten stannar på miniminivå, enligt styrelsen.

Styrelsen vill hellre satsa på AT-inspektioner (se artikel intill).

– AT-inspektioner kan ge kliniken ett incitament att utveckla AT. Generellt sett ger frivillighet bättre resultat på sikt. Målstyrning ger utrymme för att anpassa AT efter individuella behov. Vi tror att man kan bygga upp kvalitet på olika sätt och ändå uppnå samma mål.

Elisabet Ohlin

elisabet.ohlin@lakartidningen.se

Lön höjd 20 procent för AT på Gotland

II AT-läkarna på Gotland som tidigare haft tarifflönen på 20 600 kronor får från 1 mars 25 000 kronor i månaden. Löneförhöjningen har Gotlands yngre läkarförening, Gylf, drivit fram. Det berättar Jacob Werner, ordförande.

I det nya löneavtalet ingår också ett höjt övertidstak, från 200 timmar till 300 timmar. Det höjda taket innebär för många AT-läkare ingen praktisk skillnad i arbetstid. Övertiden har i vissa fall redan överskridit taket, och landstinget har de senaste åren fått betala ut skadestånd.

En ny studierektor, mer handfast handledning samt eventuellt en utökning från åtta till tolv AT-läkare per år är ytterligare förändringar som AT-läkarna hoppas uppnå.

Generellt sett är AT-läkarna på Gotland nöjda. De har det lilla sjukhusets alla fördelar i kombination med ett brett spektrum av kliniker eftersom man inte lika lätt som på fastlandet kan skicka sina patienter vidare till större sjukhus, berättar Jacob Werner.

Elisabet Ohlin

Klartecken för AT-inspektioner

AT-inspektionerna permanentas. Det beslutade Läkarförbundets utbildnings- och forskningsdelegation, UFO, nyligen.

II Två inspektioner utfördes på prov under hösten, och efter att UFOs AT-inspektionsgrupp därefter slipat lite på modellen har UFO beslutat att AT-inspektioner är något för framtiden.

– Kul, jättekul, säger Åsa Granquist, ordförande i AT-inspektionsgruppen.

AT-inspektioner behövs, anser hon.

– Det är min absoluta uppfattning. Tyngsta argumentet är att det fortfarande fungerar riktigt dåligt på sina ställen. Man följer inte Socialstyrelsens målbeskrivning för AT.

Syftet med inspektionerna är inte att de ska upplevas som pekpinnar utan snarare att de ska tjäna som hjälp och bollplank för de sjukhus som vill förbättra utbildningskvaliteten.

– Det finns engagerade studierektorer men AT-utbildningen drunknar i produktionstrycket.

Inspektionsresultaten ska också kunna hjälpa blivande AT-läkare att välja sjukhus. Åsa Granquist tror till och med att det kan bli ett konkurrensmedel för sjukhusen att delta i inspektionerna eftersom det är brist på doktorer.

De aspekter som ska undersökas är handledning, ledarskap och utvecklingsarbete, handlingsplan, introduktionsprogram, måluppfyllelse och teoretisk utbildning.

Modellen för AT-inspektion har Spur-inspektionen av ST som förebild. Tanken är att även AT-inspektionerna ska administreras av Spurstiftelsen. Den första riktiga AT-inspektionen kan ske tidigast vid nästa årsskifte, tror Åsa Granquist.

Helsingborgs lasarett och Mälarsjukhuset i Eskilstuna var de två sjukhus som granskades på prov i höstas. Eftersom det rörde sig om en provomgång är resultatet inte offentligt.

– Båda ställena arbetar i riktning mot en bra AT och de anstränger sig.

Åsa Granquist

FOTO: HANS PETTERSSON

Elisabet Ohlin